

Tlačová správa

Luxemburg 8. septembra 2020

Rozvojovú pomoc EÚ pre Keňu je potrebné lepšie zacieliť, aby mala dosah, konštatujú audítori

Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov (EDA) Európska komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) nepreukázali, že pomoc z Európskeho rozvojového fondu (ERF) pre Keňu v rokoch 2014 až 2020 riešila prekážky v oblasti rozvoja krajiny a zamerala sa na zníženie chudoby. Projekty financované v rámci predchádzajúceho ERF na roky 2008 – 2013 priniesli očakávané výstupy, ale nemali viditeľný vplyv na celkový hospodársky rozvoj Kene. Audítori vyzývajú EÚ, aby prehodnotila svoj prístup k pridelovaniu rozvojovej pomoci.

Cieľom rozvojovej pomoci EÚ je znižovanie a v konečnom dôsledku odstránenie chudoby v podporovaných krajinách prostredníctvom podporovania dobrej správy vecí verejných a udržateľného hospodárskeho rastu. ERF je hlavným zdrojom EÚ na financovanie Kene. Pomoc, ktorú táto krajina dostala z 11. ERF v rokoch 2014 až 2020 dosiahla 435 mil. EUR, čo zodpovedá približne 0,6 % daňových príjmov krajiny. Audítori preskúmali, či Komisia a ESVČ účinne zameriavali financovanie tam, kde by mohlo najviac prispieť k zníženiu chudoby.

„Nenašli sme dostatočné dôkazy, že pomoc z 11. ERF smeruje tam, kde môže najviac prispieť k zníženiu chudoby,“ povedal Juhan Parts, člen EDA zodpovedný za túto správu. „Vytváranie pracovných miest je najúčinnjším a najudržateľnejším spôsobom znižovania chudoby, takže finančné prostriedky EÚ by sa mali primárne zamerať na hospodársky rozvoj.“

Audítori zistili, že proces pridelovania pomoci z ERF neumožňuje, aby bolo pridelovanie pomoci viazané na výkonnosť krajiny, správu vecí verejných, záväzok uskutočňovať štrukturálne reformy či boj proti korupcii. Komisia a ESVČ pridelili približne 90 % finančných prostriedkov pre Keňu na obdobie 2014 – 2020 z ERF použitím štandardného vzorca pre africké, karibské a tichomorské krajiny (AKT), ktorý nerieši konkrétne prekážky v ich rozvoji ani nedostatok finančných prostriedkov. V pridelených rozpočtových prostriedkoch pre Keňu neboli zohľadnené ani granty alebo pôžičky od iných darcov.

Pomoc sa týkala len malej časti rozvojových potrieb Kene a bola rozptýlená medzi mnoho oblastí, ku ktorým patrilo poľnohospodárstvo, mimoriadne udalosti spôsobené suchom, energetická a dopravná infraštruktúra, voľby, správa vecí verejných a súdny systém. Audítori varujú, že rozdelenie financovania do toľkých oblastí zvyšuje riziko, že sa nedosiahne potrebný kritický objem na dosiahnutie výrazných výsledkov v žiadnom z odvetví. Okrem toho výber odvetví nie je dostatočne jasne odôvodnený: Komisia a ESVČ nevykonali vlastné osobitné posúdenie prekážok a cieľov v oblasti

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

rozvoja krajiny a nevysvetlili, ako a prečo by podporované odvetvia mali najviac pomôcť pri znižovaní chudoby.

Audítori nenašli žiadne dôvody, prečo sa Komisia a ESVČ rozhodli priamo nepodporovať výrobné odvetvie, ktoré má veľký potenciál vytvárať pracovné miesta. Väčšina financovania išla na potravinovú bezpečnosť a odolnosť voči klimatickým otrasom (228,5 mil. EUR), čo pravdepodobne zvýši životnú úroveň vidieckych komunit a malých poľnohospodárov, a to najmä v suchých oblastiach, avšak nenapomáha ďalej komercializovať poľnohospodárstvo a rozšíriť agropriemysel. Naopak, financovanie poskytnuté na energetickú a dopravnú infraštruktúru (175 mil. EUR) je príliš obmedzené na to, aby sa dosiahli veľmi ambiciózne ciele dohodnuté s kenskými orgánmi a aby mali výrazný dosah. Keďže je korupcia v Keni vnímaná ako rozšírená audítori tiež tvrdia, že priama podpora EÚ na opatrenia boja proti korupcii je obmedzená.

Audítori preto odporúčajú Komisii a ESVČ:

- preskúmať metódu EÚ týkajúcu sa pridelovania finančných prostriedkov medzi krajiny AKT a podmieniť ho výkonnosťou prijímateľskej krajiny a záväzkom uskutočňovať reformy,
- pri výbere kľúčových odvetví v Keni posúdiť kritické množstvo a stanoviť ako prioritu udržateľný hospodársky rozvoj a právny štát.

Poznámky pre redaktorov

ERF sa financuje prostredníctvom príspevkov členských štátov EÚ mimo rozpočtu EÚ. Každý ERF trvá spravidla päť až sedem rokov. V rámci 11. ERF dostalo 75 krajín AKT spolu 15 mld. EUR. Pridelovanie bolo založené na piatich ukazovateľoch: obyvateľstve, HND na obyvateľa, indexe ľudského kapitálu, indexe ekonomickej zraniteľnosti a celosvetových ukazovateľoch riadenia a správy. Krajiny s veľkým počtom obyvateľov ako Keňa získali úmerne menej finančných prostriedkov. Právnym rámcom rozvojovej pomoci EÚ pre krajiny AKT je Dohoda z Cotonou, ktorej platnosť skončila vo februári 2020, pričom prechodné opatrenia platia do decembra 2020. V súčasnosti prebiehajú rozhovory o ďalšej dohode.

V roku 2016 bol počet obyvateľov Kene 47 miliónov a do roku 2050 sa má zvýšiť na približne 85 miliónov. Rýchlo rastie miera urbanizácie krajiny, čo prináša zvyšujúci sa dopyt po pracovných miestach v mestách. V roku 2016 žilo 36 % obyvateľstva Kene pod hranicou chudoby, čo znamená, že žili z menej než 1,90 USD na deň, a vyše 20 % obyvateľstva trpelo podvýživou. Hospodárstvo Kene sa stále opiera o poľnohospodárstvo, ktoré prispieva k HDP krajiny jednou tretinou, zatiaľ čo výroba rovnako ako pred 40 rokmi predstavuje len 10 %. V rokoch 2003 až 2018 bol rast HDP Kene nižší než regionálny priemer. Podľa indexu vnímania korupcie organizácie Transparency International z roku 2018 je Keňa na 144. mieste zo 180 krajín.

Osobitná správa EDA č. 14/2020 „Rozvojová pomoc EÚ pre Keňu“ je k dispozícii na webovom sídle EDA (eca.europa.eu) v 23 jazykoch EÚ. V posledných rokoch EDA vydal osobitné správy o podpore EÚ pre Maroko, trustovom fonde EÚ pre Afriku, stanovisko k 11. ERF a výročné správy o ERF. Informácie o opatreniach EDA prijatých v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 nájdete [tu](#).

Kontakt pre médiá v súvislosti s touto správou:

Damijan Fišer – e-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu tel.: (+352) 4398 510 / Mobil: (+352) 621 55 22 24